№ 235 კვირა, 19 მაისი 1918 წ. № 235

საახალო საქმე

მთავარი კომიტეტის ორგანო

სოხუმის რაიონში მომქმედმა რაზმმა კოდორის ხიდი დაიკავა: 100 კაცი დაატყვევა და ხელში ჩაიგდო ასი თოფი, 5 ზარბაზანი და 3 ტყვიის მფრქვეველი.—ერევნის გუბერნიაში 135 ათასი ლტოლვილია.—ნავთლუღში მოელიან 25 ათას კადმოხვეწილს გუმბრის რაიონიდან.—ყეიმის იურიდიული კომისია ამიერკავკასიაში ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს დაარსებას საკითხს იხილავს.

ანცხადების ფასი: ჩვეულებრივი ხტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტი ღირს 50 კაპ., უკანასკნელზე—30 კაპ., კვეხარის გარეშე პირველზე განცხადებათა ფასი: ხტრიქონი ჯერ ტექსტის წინ—1 მ., უკან—50 კ. ფასი ხანგლეფილი განცხადებისა ზომაზეა დამოკიდებული: 15×2 ღირს 10 მან., 20×3 ღირს 15 მან., 8 ხაზის შემდეგ სპეციალური განცხადება პირველის ტარეში „სახალხო საქმეში“ (კ. თავრიანელიძეებული „ნადეკდა“) ბარონის ქუჩა, სახლი № 14 და ეღირება ორი მანეთი ფეტი.

ყველა განცხადება კვეხარის გარეშე, პირველი ხმოლოდ რედაქციაში,

ხელის-მოწერა და ფასიანები განცხადებები პირველი „სახალხო საქმის“ რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე ეკლესიის გარეშე, დილის 9 საათიდან 3-მდე. ხელმოწერილი წერილები არ დაბეჭდება, დაუბეჭდავი პირნი წერილები და ეპარეტანდენტიები ხელ არ ინახება: ინახება ერთის თვის მხოლოდ ფიდი წერილები და მოთხოვნები.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის ს. № 6.

ფოსტის ადრესი ჩვენ ერილებისა და ფულისათვის: Тифлисъ „Сахалхо Сакмэ“, поч. ящ. 190.

ფასი ტფილისში და პროვინციაში 40 კაპ. რ.ქ. ბზის სადგურამ. 50 კაპ.

ტელეფონი 12—29

გაზეთი „სახალხო საქმე“ ღირს:

ერთის თვით 8 მანეთი. ნომერი ღირს პროვინციასა და ტფილისში 40 კ., რკ. გზის სადგურებზე 40 კ.

ხელიმოწერა გაზეთზე მიიღება რედაქციაში დილის 9 საათიდან 3 საათამდე, ფოსტით ასე: ტფილისი, ფოსტის უთი 190, „სახალხო საქმის“ რედაქციას.

დრმად დამწუხარებულნი: ივანე და მეუღლე მისი მარიამი ბირსელიშვილები, შვილები მათი: ალექსანდრე, ნიკოლოზი, კოსტია და ნინო ბუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ რომ 13 მაისს გვიჩუქნად იქნენ მოკლული ბორჯომის ხეობაში, თათრებთან შეტაკების დროს, ძვირფასი და დაფიფაყარი მამიდაშვილი მათი პოდპოლკოვნიკი

გიორგი პავლეს ძე კობეშავიძე.

დაკრძალვა მოხდება დღეს 19 მაისს ქ. სიღნაღში ბოდბის წმ. ნინოს მონასტრის გალავანში. 508

პერსონალი ტფილისის ლაბარეთისა № 51 ქალაქთა კავშირისა გულითადი მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას გარდაცვლილას ძვირფასი თანამოსაძახელის

პეტრე ლუკას ძე ავალიანის.

პანაშვიდები ყოველ დღე ლაბარეთის სადგომში ნაშუადღეზეს 1 საათზე. დაკრძალვის დღე ცოლეკ იქნება გამოცხადებული. 606

ქართული კლუბი

სამშაბათს, 21 და ხუთშაბათს, 23 მაისს 1918 წ.

წარმოდგენილი იქნება პირველად ქართულ სცენაზე ახალი ორიგინალური ოპერა რეგაზ გოგენიაშვილისა

ქრისტინე

4 მოქმ. და 5 სურათად.

დირიჟორი ნიკო ქართველი.

ბილეთები ამ თვითვე იყიდება თეატრის კასაში. 1169

ტფილისის კუკიის ხახაფლაოს წმ. ნინოს ეკლესიის კრებული და მოლარე აცხადებენ ხსენებული ეკლესიის მრეველის საუფრალდებულად, რომ კვირას, 26 მაისს (ახალი სტილით), სალამოს ხუთ საათზე სკოლის შენობაში დანიშნული

მედავითნის არჩევნები,

ანა დროისათვისაც იწვევენ მრეველ, განუფრავენდა სტესა, გამოცხადდნენ ანიშნულ ადგილს, არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად. მედავითნის ადგილის დაკავების მსურველთ უნდა შემოიტანონ თხოვნები ანიშნულ ვადასათვის კრებულის სახელობაზე. 509

20 მარტიდან ქ. ტფილისში გაიხსნა

სავაჭრო სახლი „კომერსანტი“

კერძო პირთ, საზოგადოებებს, კოოპერატივებ, ,, სხვა და სხვა სახელწოდებიო და საზოგადოებრივ დაწესებულებებს, ქალაქსა და სოფლის ბაზს შეუძლია ამ სავაჭრო სახლის შეწყობით შეიძინოს ყოველგვარი ნაწარმოები, რაც კი მოიპოვება შინაგურ და უცხოეთის ბაზარზე.

ყველას, ვისაც რაიმე ნაწარმოები აქვს, შეუძლია გადაიღოს სავაჭრო სახლი „კომერსანტი“-ს შეწყობით.

„კომერსანტს“ ჰყავს აგენტები როგორც კავკასიის ყველა დიდ ქალაქებში და სოფლებში, ისე რუსეთის და უცხოეთის დიდ ქალაქებში.

„კომერსანტი“ თვალყურს ადევნებს შინაურ და უცხოეთის ბაზარს, იცის რა ნაწარმოებია იქ გამოტანილი და რა დღეებში შეიძლება მისი შეძენა.

„კომერსანტებს“ აქვს რუსეთის და უცხოეთის დიდი ფაბრიკა-ქარხნების წარმომადგენლობა და ამიტომ შეუძლიათ შეუძლიანთ მსურველთ ამ ფაბრიკა-ქარხნებიდან სხვა და სხვა მანქანების და ნაწარმოებების შეძენა.

„კომერსანტი“-ს კანტორა მოთავსებულია გოლოვინის პროსპექტზე ქალაქის სახლში № 10 და ღიაა დილის 8 საათიდან ნაშუადღეზეს 2 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.

დეპეშით მისამართი ტფილისი „ტორგოვომი“. 1160

ᲨᲐᲚᲘ

ამერკავკასიის კოოპერაციათა კავშირში იყიდება დიდძალი

იმერული შალი

მტკიცე ხელმისაწვდომ ფასებში. შეიძენა შეუძლიანთ როგორც ორგანიზაციებს, ისე კერძო პირთ. ეკატერინინსკაია სწორმრეკლი, № 178. 1168

ტფილისის ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა

დრ. საბჭო

ამით აცხადებს ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა საყურადღებოდ, რომ დღიდან ამის გამოცხადებისა მათ, თანამამად ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა 12 მაისის საზოგადო კრების დადგენილებისა, ეძლევათ ერთი კვირის ვადა იმ ფულის შემოსატანად, რომელიც მათზე გაწერილი საქართველოს ეროვნულ საბჭოს სასარგებლოდ.

ვინც ამ ვადის განმავლობაში არ შემოიტანს ფულს მათი სახელი და გვარი გაზეთებში იქნება გამოცხადებული, ხოლო ვიზეადაც არც ეს ზომა იქნებოს ეფექტი, მათ წინააღმდეგ იქნება მიღებული სასტიკი ინდეფიციური ზომები. 1155

განათლების სამინისტროს ეგზეკუტორში ყოფილ

ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲓᲐ ᲕᲐᲟᲗᲐ ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲐ

ყოველგვარ უფლებებით,

დ. ი. გეროზაშვილისა.

მიიღებინან მოწყობენ 1 მოსამზადო., ეზერის და უფროსს მოსამზადებელ, I, II, III, IV, V და VI კლასში.

თხოვნების მიღება 20 მაისიდან 31-მდე.

კანცელარია ღიაა 9—2 ს., და საღ. 4—8 ს. მისამართი დიდუბის და მუშტაიდის ქ. კუთხე. 496

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲓᲠᲐᲛᲐᲢ. ᲡᲐᲖᲝᲒ. ᲒᲐᲛᲒᲔᲝᲑᲐ

ამით აცხადებს, რომ მის მიერ დანიშნულია პრემიები სუფეფოსო ორგინალური პიესებისთვის.

პრემიები ესეა განაწილებული:

პირველი პრემია (ერთი)	—	—	1000 მან.
მეორე პრემია (ორი)	—	—	700 „
მესამე პრემია (ერთი)	—	—	500 „

პიესებს განიხილავს ამისთვის სპეციალურად დანიშნული კომისია.

დაბეჭდილ კონკურტებში ავტორი აღნიშნავს თავის სახელს, გვარს და პიესის სათაურს.

ეს კონკურტები ეგზავნება ზხოლოდ მაშინ, როდესაც სამუდამოდ გამოირკვევა რომელ პიესას რა პრემია აქვს მინაბეჭდილი.

პრემიათ დაჯილდოვებული პიესის ავტორი ანიშნავს ფასს, ეძლევა ეძლევა განსაკუთრებით დრამატ. საზოგად. 3 წლით, მაგრამ ავტორი მიიღებს ყოველთვის თვითეული წარმოდგენაზე დანიშნული პროცენტს.

პიესები უფლა წარიდგენილ დრამატ. საზოგადოებას ამ წლის 15 ოქტომბრამდის ამ მისამართით:

ქართველ დრამატიულ საზოგადოების კანტორა, ტფილისი. 1138

მილიციის უფროსის

განცხადება

ამით ვაუწყებ ქალ. ტფილისის მოქალაქეებს, რომ მე სასტიკ გამოძიებას ვაწარმოებ ამ სროლის გამო, რომელსაც ადგილი ჰქონდა 16 მაისს ღამით.

გამოძიების დასრულებამდე, რომელიც გამოირკვევს ნამდვილ მიზეზს და დანაშაულებს და რომელის შედეგები გამოქვეყნებული იქნება, ვთხოვ მოქალაქეებს არ დაფუძენონ ამ ზმებს და ლაპარაკს, რომელიც ზშირად პროვოკაციის ხასიათი აქვთ და მიზნად აქვთ ეროვნული შფოთის გაღვიძება.

ვთხოვ ამ მოქალაქეებს, რომელნიც ამ ამბავის თანამონაწილენი ყოფნენ და საზოგადოდ რაიმე ინფორმაციის მოწოდება შეუძლიათ, მიმართონ მილიციის უფროსს თანაშემწეს ი. პაეფიანოვს, რომელიც გამოძიებას აწარმოებს. 1146

განცხადება მილიციის

უფროსისაგან

15 ამ მაისს მილიციის უფროსის თანამდებობის აღმასრულებელი პოლკოვნიკი მოგილევსკი თანაშემწის დარაბელიანის თანხლებით იყო გარდახვეწილი ბანკში ნავთლუღში და შესახსენ ეკრანზე ორივე ამ პუნქტზე ეს ქალბატონ 7 ათასი ვიდოსნეფილია. ბადაწყვეტილია ორი კოსმოსრიალის დაწყებიდან ვიდ ფმიფილია ქონებისა და ფულიერების დასაცავად ბანკში კომისარიატის დასტრიდეა 183960 მ. მილიციონერების ნაწილი თვითონ გარდმხვეწილებისაგან იქნება შედგენილი, ნაწილი გარეგან. ორიგე პუნქტზე მიეგზავნა 25 ათასამდე გარდმხვეწილს გუმბრის რაიონიდან.

მილიც. უფრ. თანაშმ. დრ. აღმასრულებელი ᲞᲐᲞᲐᲖᲘᲐᲜᲘᲐ. 1146

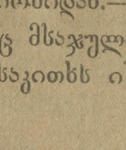

ᲓᲘᲓᲘ ᲪᲘᲠᲙᲘ

ᲙᲐᲛ. ᲔᲤᲘᲛᲝᲕᲘᲩᲘᲡᲐ

მიიღების პრ., მუშტ. ახლო, საკეთ. ახლად შეკეთ. კაპიტალური საზამთრო შენობა, ტელეფ. 13—00.

დღეს, 19 მაისს გაიმართება

ᲞᲠᲘ ᲡᲐᲓᲦᲔᲡᲐᲡᲬᲐᲣᲨᲝ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲜᲐ

დღისით ბავშვების დღესასწაული საღამოს სრული პროგრამით. მონაწილეობენ „ადამიანი-ბუზები“, ბასაკატანსან, ᲕᲐ. ელიზაროვი, ბონბონ და ბოიი, იამოდასანი, სერნონი ილეფეზები და სხვ. დღით დასაწყისი 1 ს. საღამოს 8 ნახ. ს., დასასრული 11 ს. 512

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ. 19 ᲛᲐᲘᲡᲘ 1918 Წ.

როგორც არა ერთხელ გვითქვამს, ქალიან დიდი შეცდომა იქნება, თუ ვიფიქრებთ, რომ საქართველოს შეუძლიან უგნებლად და სრულიად მშრალად დაიღწიოს თავი ამ საშინელ საერთაშორისო ომს, რომელიც ოთხი წელეწადია სწარმოებს და რომელსაც ჯერაც არ ეტინ დასასრული. ეთ უფრო ძნელია საქართველოსთვის ეს მაშინ, როდესაც ამერკავკასიაში მას განსაკუთრებული ადგილი უჭირავ. საქართველო, როგორც პოლიტიკურად უფრო განვითარებული, ერთგვარ პოლიტიკურ ხელმძღვანელობას ეწევა და ეწევა ამერკავკასიის პოლიტიკას. მიუხედავად ამისა, თვით ამერკავკასიის მცხოვრებნი, განსაკუთრებით კი მაჰმადიანები ცდილობენ თავი გაინთავისუფლონ ამ პოლიტიკური ზიდ-გავლენისაგან და საქმეში იმმარეენ ოსმალეთის სახელოო ძალას. ჩვენ არ ვიცით, რა საბოლოო განხრახვები აქვს ოსმალეთსა და გერმანიას ამერკავკასიაში. ადვილად შესაძლებელია გერმანიამ საშუალითა დამოჩილება საქართველოსი არ მოისურვოს, მაგრამ თავის გავლენის ქვეშ მაინც აყოფაეს. შეიძლება გერმანიამ საქართველო არც ოსმალეთს ჩაუკლავინოს, მაგრამ სწორედ ამერკავკასიის მაჰმადიანთა სიმპატიების წყალობით ძალა და გავლენა ოსმალეთისა ჩვენში ძალიან დიდი იქნება. დამოუკიდებელი იქნება საქართველო, თუ იგი დამოუკიდებელ ამერკავკასიის ნაწილად დარჩება,—ჩვენ ამ გავლენას მაინც ვერ ავცდებთ. ამიტომ ყოველი შეამოწმეგვანისთვის ჩვენთვის აუცილებელი ხდება ეროვნული პოლიტიკის გზაზე დადგომა, ე. ი. გამოსწორება იმ შეცდომისა, რომლის მსგერპლნიც ავდეთ დღეს. ამერკავკასია იქნება თუ საქართველო, ჩვენ მაინც ჩვენს ეროვნულ პოლიტიკას თუ არ გვგაძლიერებთ და ეობლიკეს არ გვგამაგრებთ, სამეფოსმად შთავინთქმებთან საერთაშორისო ცეცხლში და შთავინთქმებთან ისე, რომ კვალიც არ დარჩება ჩვენი პოლიტიკური სახისა.

საქართველოს ინტერესი უბრალო, რეალური სიტყვა რომ ვიხმაროთ, „ინტერესი“ ინტერესით არ უნდა გავაცვლეროთ. არა კერა მარტო სახლ-კარის დაცვა, როგორც ზშირად ვამბობთ ხოლმე. საქართა პოლიტიკური სახის გამოჩენაც, რომ ის საერთაშორისო ქარტეზეში, რომელიც ჩვენს გარშემო სწარმოებს და რომელიც ჩვენგან უნებურად გვთარეს, ჩვენი პოლიტიკური სახე ესმოდეს. გარეშე ამნიანი პოლიტიკასა ხსნა არ ყოფა.

ᲒᲐᲗᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲝᲥᲔᲒ

4.

ამერეთი და იმერეთი.

ერთი ქართველი ერის არსებობა, ეროვნული ქართული ეროვნული ტიპი ეკუთვნ საგანი. ბანგრძლივმა ისტორიულმა წარ[illegible] 3[illegible]55 ჩვენი ერი[illegible]ვნება. მისი დასაწყისი ალბად მომდინარეობს იმ შორეულ დროიდან, როდესაც ჩვენი ძველი ქალაქები ბინადრობდნენ ერთ კავკასიის სამხრეთით. მაგრამ ჩამოყალიბდა და განმტკიცდა იმ ადგილებში, რომელთაც დღეს საქართველო ეწოდება. ერთობაზედ არ დასახლებულა ჩვენი მოდგმა ამიერკავკასიაში, ცალცალკე მოისწრაფოდნენ აქეთ-კენ ინფეტინსა ტომები და ეროვნული თავისებურობის წარმოშობაში ხან ერთი ტომი თამაშობდა პირველ როლს, ხან მეორე. ხოლო გაერთიანებენ ყველი ტომისა მოხდა მას შემდეგ, როდესაც პირველობა წილად ხვდა ქართველს და ბრძ მეთაურობით მოხდა ჩვენი ტომების ქართველიზაცია, შეიქმნა ერთი საბოგადო საშეკრელო-საკულტურო ენა ქართული.

მოლიანი ეროვნების წარმოშობისათვის გარდა საერთო გეოგრაფიულ, ფიზიკურ პირობებისა უმთავრესი ადგილი ბედს, საერთო ისტორიულ ბედს, საერთო თავგადასავალს. ამ ერთობას ყველაზე ეს ეფიდავი ჩვენი ისტორიის პირველ საუკუნეებში, განსაკუთრებით ძლიერი იყო იგი მეთვე საუკუნის ბოლოდან შეცამეტეზედის, შემდეგ საქართველო მეტ წილად პოლიტიკურად დანაწილებული იყო, მაგრამ მისი კულტურული მთლიანობა არასოდეს არ დარღვეული და თითოეული ნაწილი ასე თუ ისე იზიარებდა დანარჩენების ბედსა და უბედობას. ყოველი დიდი განსაცდელი საერთო იყო ყველასთვის და ერთს ანა დაატყდებოდარა, რომ მეორეს არ ეგრძნო, არ განეცადა ეს.

მაგრამ ამ საერთო ეროვნულ არსებასთან ერთად არ შეგვიძლია იმის უარყოფაც, რომ ქართველი ერნი დღემდის არსებობს თემობრივი სხვა და სხვადგვარობა და მცნებას ქართველს, კახელს, იმერელს, გურულს აქვს რეალური შინაარსი. არის ქართველი, ერთი სახე, ხოლო არის ცალკეცალკე, ეს სახე თავისებურს ელფერს ილებს ს.ქართველოს სხვა და სხვა ნაწილებში. ეს ზოგიერთ ისტორიულ გარემოებათა ნაშთია, მაგრამ უეჭველია ძნიშვნელოობა აქვს აქ ადგილობრივ ბუნების სხვა და სხვაობას და ისს, რომ საქართველოს ერონანი მეფენობა არა აქვს და ყოველი ნაწილი მისი ერთგვარად არაა ჩაბმული ახალი დროის ეკონომიურ პროცესში.

ყველასთვის ცხადია, მაგალითად, რომ გურული, რაკეელი, ქართველი და კახელი ბევრ რითიმე განსხვავდებიან ერთმანეთში. საერთო იმერეთს მეტი სიკვარცხლე, სიცხოველე, სიფიცხე, მეტ ძალობა ეჭნევა, ვიდრე ამერეთს. იმერეთის მკვიდრნი უფრო ადვილად ითვისებენ ახალს კულტურას, ახალს იარაღს, წარმოების ახალ საშუალებას, უფრო ეტანებიან ცხოვრების გაუჯობესებას, მეტს წინააღმდეგობას უწევენ ბარაკ მოკაზე ეკეთენტებს. ამერეთი მეტს კონსერვატორობას ინერს, იმერეთი უფრო ცვლადობა, დაუდგენლობა, ადვილად ეკეთ ახალს გარემოეთას. ამერეთს ზ[illegible]ოეს ერთი დიდი თ[illegible]ლ[illegible]ბ[illegible]

ბეფეფეფენანი, რწმენანი უფრო ღრმა და მტკიცენი არიან. ამერელი ძმანიდ ითვლებენ რასმე, მაგრამ თუ რამ შეიგოთ და შეინახეთ ჩვენ, ადვილად ალარ სტოვებს. ყოველი მისი ჩვეულება მისი მეორე ბუნებაა და თუ რასმე განვიდოს,—განიკიდის მთელის თავის არსებით. ამერეთში მეტი პატივსცემა ტრადიციებს, ისტორიულ გადმოცემათა, ეროვნულ თვისებათა...

ჯანასკენელნა ამიებმა, მათთან ჩოლოქოანურ-ბერძენ ბრძოლებმა საგულისხმიერო მოვლენა გამოიაშკარავეს ამ მხრივ.

ამერეთის მკვიდრნი უფრო მაგარი ბერძნულნი გამოდგნენ, ვიდრე იმერეთისა, მეტი სიმტკიცე გამოიჩინეს, მეტი თავგამოდგა სარო საქართველოს, მათში უფრო დაცული აღმოჩნდა, შეძლება შეუგანიდლად, ინსტინქტიურად—ბერძნება ეროვნული თვითარსებობისა, სიყვარული მამულის და სურვილი მისი თავისუფლების დაცვის. ეს ენნენ ის შეუკავებელი ზიზღი და აღშფოთება, რომელითაც მიმართავდნენ ქართველ ეპისკოპოსები გურ ულებს, საერთოდ იმერეთს, როცა ჯანასკენელნი ისე ილაღდ სტოვებენენ ბრძოლის ველს და „ნასაცდელში ადგებოდნენ ამ ბრძოლას!..

შეძლება იქ გაიღვიძა, თუნდაც ბერძნულ. ამ მაღალმა ეროვნებამ და ენამ, რომელს მეობენით ქართველ ეპისკოპოსნ ეფო ალ ეროვნულ ენა ალ ეროვნულ ენა ჩვენნი ბერძნა..

ასეა თუ ისე, ეს მოვლენა ღრმანაზნი და საგულისხმიერო. ოდნავად ალ ბინდა, ერთი ქროვნული ენა ალ ეროვნული ეროვნული დაუპირდაპირო, ერთს საყვეტური ეთნოა, მეორე შეგაო. ძალ უნებურად მიგაქეთ ეროდ ენა გარემოებას, რომელსაც თავისი ღირებულება აქვს. თუ ბეგრ რამეში უნდა წაბაძოს ამერელმა იმერელს, პირველის მოეპოვება ისეთი ძვირფასი ღირსებანი, რომელთა შეთვისება და განმტკიცება ეფეკტიანებელი საქმეობდა ყოველი ქართველისათვის; თუ ღრმად და მაგრად არ მოიკიდებს ფეხს ჩვენში ეროვნული არსებობის გრძნობა,—ყოველთვის სხვის მაჩანალა ვიქნებით და ვერ მოვახერხებთ ალ თუ ჩვ ნის თავის უფლების, უბრალო ფიზიკური არსებობის დაცვასაც კ!..

ხამ. ფირცხალავა.

ნარკვევი

„ნოვოია ენაზ" 28 აპრილის ნომერში ეწერება კომუნისტ ბოლშევიკების პოლიტიკის, თუ რამდენად უძლური აღმოჩნდა ის საიდმეეფელო მოღვაწეობისათვის. გაზეთის აზრით „ჯერ კიდევ არ არიან დაგვიანებული" და საქართველ შეთანხმებული გზით ავალ საქმის გამოსასწორებლად. ის სწერს: .

„სახალხო კომისარების საბჭომ საბჭოთა უფლებანაზრის პროტესტის შეტანჩენლის სახელით ბრიტანეთ დასვენებას მიაღწია და მას ეხლა შეუძლია ინმაყოს ბინი ეკონელი ზედაეტით: რუსეთის ბუნ-ეუფაზა „ჩახრჩობილია" და ბეგიერთი ინსი წარამომადგენელი საბჭოთა მთავრობაში თანამშრომლობს და თანახმავ კომუნისტურ სახელმწიფოს მესაზეებთან „საქმიანი შეთანხმება" მოიგანონს. „მოიმდარ ფაქტს შეურიგდნენ" ბეჭეუფაზიელ პოლიტიკურ პარტიები; მაგრამ მას ძალიან დაშორებულია მთავრობის პარტია. ეს ნათლად ჩანს ბოლშევიზმის ლიდერების განცხადებებიდან: ტროიცკიმ განაცხადა: „ მეტი პატივის ღირსნი არიან ის ყოფილი გენერლები, თუნდაც კონსერვატიული ბურჟის მატარებელნი, რომელიც ამ მძიმე პირობებში სინდისიერად მეშმობენ, ვიდრე ის ცრუ სოციალისტები, რომელნიც ინტერგიებს აწყობენ კუნშულოებში". ამგვარ „ინტერგანების" ალად მარტოგენიც ეაუფეფანან...

მაგრამ დაეთანხმებინან მათ მეშბენ? ჩვენ ვფიქრობთ, არა, ამას მოწმობს მათი თანდათანობით გაღიუბარეზეება.

და მათი სურვილია შემოქმედ ძალთა გაერთიანება, რომელიც არ ძალუძს პოლიტიკურ პარტიების მესაზეებს და რასაც ასე საჭიროებს მოკანცულ ქვეყანა".

ამიერ-კავკასიის მთავრობაში.

ფინანსთა სამინისტროს დასაბუთებული ბუღი მოსსენება წაუოდგენა რესპუბლიკის მთავრობას, რომ აუცილებელია სახელმწიფო ბანკად სეხნი მიეცეს კერძო ღირსების თამასუქების, საკრედიტლს, ამიერკავკასიის ქალაქ ბაკინ ღირსების თამასუქების, ეროვნ ენ, ამიერკავკასიის ბანკის ქალაქ ფიბის და რუსეთის ფიდი ფირმების ფაქტების გარავნობის ქვეშ.

—

მთავრობამ კანონპროექტი შეიტანა სეიმში ფრიგებით კომ[illegible] ბის შესახებ ალაზნის [illegible] ანარქიასთან სამ-ძოლ[illegible] და [illegible] [illegible] [illegible]

დიფულ კომისიის. გასარჩევია საკითხი ამიერკავკასიის ნაფიც-ვექილთა სასამართლოს დაწესებისა. ეკსპერტებად დანიშნულნი არიან შ. ვულ. მესხიშვილი, ს. ო. ჯაფარიძე, მ. ო. გრუზენბერგი.

◆ **რკინის გზაზე** დღეს, 19 მაისს, დილის 11 საათზე, ქართულ კლუბში რკინის გზებზე ქართულ მოსამსახურეთა კავშირის საბჭოს კრებაა დანიშნული.

◆ **ახალი წიგნი.** რედაქციამ მიიღო მთავერშვილისა და ამბ. მიერ გამოცემული „ერობა კავკასიაში", წერილები დმ. ალ. ნახარეიისა. წიგნი 40 გვერდს შეიცავს და 13 შაური ღირს.

◆ **ერევანში** 135 ათასი მაჰმადიანი ლტოლვილია. მდგომარეობა აუტანელია, სომეხთა მიწები და ბაღები დაუფლეველები ღარჩა, მდგომარეობა კრიტიკულია: იქ ანარქია სუფევს და მთავრობას დამარცხებას სიხოვენ.

◆ **საკანდიტროების კონების რეკვიზიცია.** ქალაქის თვითმართველობის სასურსათო განყოფილებამ ტფილისის საკანდიტროებში სხვა და სხვანაირი, ნამცხვრების რეკვიზიცია მოახდინა და გადასცა სარეკვიზიციო განყოფილებას.

სოფლად დაკლავად

ბ ო ნ ი.

◆ სოც.-ფედ. გორის ორგანიზაციამ დაარსდა ქალთა ფრაქცია, რომელმაც ჭკვე გამოიჩინა საკმაო ფხა და უნაო სახოგადო საქმიანობისა. ამ წუთამ მოახერხა და ბრძოლის ველზე პარტიზანულ რაზმს მიაწოდა საადგომოდ პური, კვერცხი, საპონი, თუთუნი და სხვ. ხოლო კვირის, 12 მაისს, ამავე რაზმის სასარგებლოდ წვიმასა და ტალახში მაინც შეადგოოა ულუალბეთი 1066 მან. წრეს განხორცდა ამქვს მოკლე ხანშივე გამართოოს წარმოდგენა ან სხვა რამ ამავე მიზნით.

◆ მაისის ბოლოს (ძველი სტ.ლითი) გორში მოხდება გორის სამეფურნეო სახოგადოების წევრთა წლიური კრება. განსახილველია წარსული წლის ანგარიში, მოთავალის ბარჯთ-აღრიცხვა და სხვა საკითხეი.

◆ 1 ივნისადან (ძველი სტ.) გორში გამოვა ქართიული სამეფურნეო ეურნალი „ახალი მეურნე". აგორნოთ ი. ქურდიანის რედაქტორობით. ინიციატივა ეეუთვნის გორის სამეფურნეო სახოგადოებას, ეურნალი გამოვა კვიროოთი.

◆ ამავე სამეფურნეო სახოგადოებამ შეადგინა საგანგებო რაზი, რომლის მიზანია სოფლის მეურნეთა დახმარება და ხეხილისა და ვაზის მოწამვლა, რაზი უკვე მზად აოის და ყველა მეურნეს შეუძლიან, რასაკვირველია საფასურით, მის დახმარებით ისარგებლოს.

◆ 14 მაისს კვერნაკისკენ ერთ ქართველ ჯარისკაცს უნდოდა ხმლით ხეოგის ტოტის ჩაოჭოა, ხმალი ძლიერ ჩამოუქნია, მაგრამ ტოტს ასკვა და ფეხში ჩაეკრა. რამდენიმე საეენი მაინც თვითონ შესძლო გაკვლა, მაგრამ ნაკადდოდან ბოლოკალი სისხლს ვერ გაოგლა. ამ ხანებში ბეღლიეფელი, მას ხალე მოამზეულა ეტლი და საექიმო დახმარებისა ალოსაჩუნად წაიყვანეს.

◆ ამიერკავკასიის მთავრობის განკარგულებით ადგილობრივ ბაზრებში ფაიიან ქაღალდის თუ სახელდო სეხნის კუპონეეი ალარ ახურდავეეენ, ვიდრე აო გამოიარკვევ უთთეეთოთოდ და დამოკიდებულება რუსეთთი და ამიერკავკასიის თოოის.

◆ ქალაქი უსუფთოოდ არის. არსადა ჩაკის სასანიტარო კომისია. ეეჩის ირბეი ისეი ჩაეკვეეული, ქალაქის გულშიაც კი, ისეთი სუნი ასდის, ოოოს გაკვიროდეს. მართალია, ქალაქის გაიეეიმან ინოთ დაიწყო ქალაქი გამოკეეეიროეეს, ოოოს ზოგიეთ ეეჩის პირთა ხეეე

ლორთქიფანიძე ვიდრე თავის სიტყვებს არ დაამტკიცებს ცოლის მწყაზეულის დადგომ ვალსაო. გამოშეფერება სხვა და სხვა უფერესი „ოხრანკაში" მოსამსახურე პირს ეჩატიებიათ.

ლორთქიფანიძე (ს. რ.) მე პირადად არაგის არ შეეხებივარ, თუმანოვი ჩემ სიტყვაში არც, კი მიხსენებია. მაგ რაც მიიღო თავის თავზე ჩემი სიტყვები? ყოველ შემთხვევაში მე შემეხენენ და მატომაც ვლაპარაკობ. ჩემი ნალაპარაკიები სტენოგრამით ჩაწერილია და არც ერთ სიტყვაზე უარს არ ვიტყვი. თქვენ რაც გინდათ, ის დამიძახეთ. მე კი მასე გავიმეორებ, რაც ვსთქვი და თუ მოიესურვებთ ჩემს ნალაპარაკიებს დაგიმტკიცებთ კიდეც ციფრ მთავრობის სასამართლოს გზით, სამშობიაროო სასამართლოში კი არ გამოაყენებთ (ტაში).

ამის შემდეგ, რადგან წესრიგი სეიმის სხდომისა ამოწურულია. კ. ჩხეიძე სხდომის დაბოლოს წინ სთხოვს კომისიებს ამომძიებელ მუშაობა და შეტი სიცხოველით და სისწრაფით წარუფდგენონ ხოლმე პრეზიდიუმს სეიმისას განხილული საგნები.

საყოველთაო რეფორმა

შრომის სამინისტროო განმარტავს 1918 წლის 7 მარტის საადგილ-მამულო კანონს და დასძენს, რომ მიწის ნორმა დაწესებულია ოჯახისათვის, როგორც მთლიან სამეურნეო ერთეულისათვის.

—

მიწადმოქმედების სამინისტროს განმარტებანი კანონი მიწის კონფისკაციისა ვრცელდება ქალაქს გარეთის მიწებზე, ხოლო კერძო პირთა სამმართველოთა და საზოგადოებათა მამულის კონფისკაციის საკითხი ქალაქში კანონმდებლობის წესით გადაიკრძალა.

ფერილი მოსკოვიდან.

21 იანვარს 1918 წელს ქ. მოსკოვში გაიმართა აქეთ ქართველების საერთო ყრილობა. ამ ყრილობაზე დადგენილ იქნა მთელი ქართველების გაერთიანება და ერთ ორგანიზაციაში მოქცევა. გაერთიანება მოხდა აქ არსებულ ქართულ საზოგადოების გარშემო. იირჩიეს ახალი საზოგადოების ადმინისტრაციული ორგანო მოსკოვის ქართულ ეროვნული საბჭოთ წოდებრნი. მიუხედავად ათასნაირ დაბრკოლებისა საბჭომ პირნათლად დაიწყო თავისი მუშაობა, მაგრამ ყოველნაირი მუშაობას აფერხებდა სრული უყოფნაობა საშობლოს მდგომარეობისა. საბჭომ პირველ თავის კრებაზე შედგენა პრეზიდიუმი 5 პირისგან: თავმჯდომარედ ამორჩეულ იქნა მოსკოვში კარგად ცნობილი ვექილი გაბრიელ ხუნდიე, ამხანაგებად პროფესორი ვ. ლაბინ-ალეი და თ. ნიკოფანი მოლარედ იქნაი ნ. ხოროვი და მდივნად და საბჭოს საქმეების მწარმოებლად სტუდენტი შ. ძიმისტარაშვილი, მ. ერ. საბჭო დაიყო სექციებად და შეუდგა მუშაობას. პირველი ყოველისა სეიმი ფარული დასმარიტის ფურცელ ინსტრუქტებს და მოსწავლე ქალებს, რომელნიც კიდევ დარჩენილან მოსკოვში, აქეს მათთვის საერთო ბინა, ეხმარება ფული. უნდა აღინიშნოს, რომ საბჭო ყოველ ქართველს გადმოსვლულს მოიწვევდეს სამშობლოში დაბრუნებისათვის. მისი გაგზავნითი რამოდენიმე ახალი ქართველი დაუბრუნდა სამშობლოს. ეხლაც ბევრი არის მსურველი მაგრამ უგზოობის გამო სიმაცო ვერ ბედავს მათ გამოსლეტებრნს. ყველაზე უფრო ის აფერხებს მდგომარეობას, რომ საბჭომ არ იცის, ვინმ ვართ ჩვენ—ისევ რუსეთის ქვეშ ვართ, თუ არა. მთავრობას ჩვენს ეროვნულ საბჭოს, რომ გადადგა ნაბიჯი ან და ზეიმენ ჩვენ თვის ე. ი. რუსეთს ეკუთვნ ქართველებისთვის ისეთი მდგომარეობა, როგორც აქეთ სხვა ერებს, მაშინ გაუკეთებდნდა ქართველებს გაძლეტუმრება საქართველოში და ბევრი კიდევ სხვა საქმეც ეგრ ბრძანდ. მოსკოვის საბჭოს შეძლო მიეღო საქართველოდან მეფის მთავრობის მერ მოტაცებული სხვა ... ისეთი ისტორიული ნივთები. მ. ერ. საბჭომ ამ-ს შესახებ უკვე აღძრა საალბო კომისარებთან საქმე, მთავრობ... ... ქართველთან მთავარი საბჭო... ... ნ ძანდატი, რაც მოსკ. საბჭოს ... ...